

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 22. maja 2019*

„Sedmi okvirni program za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti – Priporočilo 2003/361/ES – Odločba odbora za potrjevanje Komisije o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij – Zahtevek za pregled na podlagi točk 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838/EU, Euratom – Neobstoj upravne pritožbe v smislu člena 22 Uredbe (ES) št. 58/2003 – Pravica do obrambe – Načelo dobrega upravljanja – Pravna varnost – Legitimno pričakovanje – Pravnomočnost – Merila za opredelitev mikro, malih in srednjih podjetij v politikah Unije – Pojem ‚podjetje‘ – Pojem ‚gospodarska dejavnost‘ – Merilo neodvisnosti – Obveznost obrazložitve“

V zadevi T-604/15,

European Road Transport Telematics Implementation Coordination Organisation – Intelligent Transport Systems & Services Europe (Ertico – ITS Europe), s sedežem v Bruslju (Belgija), ki jo zastopata M. Wellinger in K. T'Syen, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki sta jo sprva zastopala R. Lyal in M. Clausen, nato M. Lyal in A. Kyratsou, agenti,

tožena stranka,

zaradi predloga na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti odločbe z dne 18. avgusta 2015, ki jo je sprejel odbor za potrjevanje, naveden v točki 1.2.7 Priloge k Sklepu Komisije 2012/838/EU, Euratom z dne 18. decembra 2012 o sprejetju pravil za zagotovitev doslednega preverjanja obstoja in pravnega statusa ter poslovnih in finančnih sposobnosti udeležencev pri posrednih ukrepih, ki prejemajo podporo v obliki donacij v okviru sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti ter sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanj (UL 2012, L 359, str. 45), v delu, v katerem iz te odločbe izhaja, da tožeče stranke ni mogoče šteti za mikro, malo ali srednje veliko podjetje v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL 2003, L 124, str. 36),

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi: H. Kanninen, predsednik, L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín, sodnik, in I. Reine (poročevalka), sodnica,

sodna tajnica: C. Heeren, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 4. oktobra 2017

* Jezik postopka: angleščina.

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Tožeča stranka, European Road Transport Telematics Implementation Coordination Organisation – Intelligent Transport Systems & Services Europe (Ertico – ITS Europe), ustanovljena leta 1991, je zadruga z omejeno odgovornostjo belgijskega prava. Tako zasebnim kot javnim akterjem v sektorju inteligentnih sistemov in storitev prevoza zagotavlja večsektorsko platformo. Kot je navedeno v njenem statutu, je njen cilj spodbujati, krepiti in pomagati usklajevati izvajanje napredne prometne telematike v evropski prometni infrastrukturi.
- 2 Tožeča stranka je bila od 31. decembra 2006 obravnavana kot mikro, malo ali srednje podjetje (v nadaljevanju: MSP) v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL 2003, L 124, str. 36). Ta status ji je omogočal, da je več let prejemale dodatne subvencije od Evropske unije, zlasti v okviru sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti (2007–2013) (v nadaljevanju: 7. OP).
- 3 Izvajalska agencija za raziskave (REA) je decembra 2013 v okviru pregleda statusa MSP udeležencev obstoječih programov za raziskave kot služba za potrditev statusa MSP udeležencev prosila tožečo stranko za informacije, s katerimi naj bi utemeljila, da je še naprej upravičena do statusa MSP. REA je po izmenjavi elektronskih dopisov 27. januarja 2014 odločila, da tožeče stranke ni mogoče obravnavati kot MSP.
- 4 Tožeča stranka je z elektronskim dopisom z dne 7. februarja 2014 izpodbijala stališče REA, pri čemer je priložila dve pravni mnenji, ki sta ju pripravila neodvisna zunanja odvetnika.
- 5 REA je z elektronskim dopisom z dne 24. februarja 2014 obvestila tožečo stranko, da lahko za pregled odločbe z dne 27. januarja 2014 zaprosi odbor za potrjevanje na podlagi točk 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu Komisije 2012/838/EU, Euratom z dne 18. decembra 2012 o sprejetju pravil za zagotovitev doslednega preverjanja obstoja in pravnega statusa ter poslovnih in finančnih sposobnosti udeležencev pri posrednih ukrepih, ki prejemajo podporo v obliki donacij v okviru sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti ter sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo za dejavnosti na področju jedrskih raziskav in usposabljanj (UL 2012, L 359, str. 45) (v nadaljevanju: odbor za potrjevanje).
- 6 Tožeča stranka je z elektronskim dopisom z dne 25. februarja 2014 agencijo REA zaprosila za pregled zadeve pri odboru za potrjevanje.
- 7 REA je 15. aprila 2014 tožečo stranko obvestila o odločbi odbora za potrjevanje, s katerim je bila potrjena odločba z dne 27. januarja 2014 (v nadaljevanju: prva negativna odločba).
- 8 Tožeča stranka je 23. junija 2014 vložila tožbo zoper prvo negativno odločbo pri Splošnem sodišču, vpisano pod številko T-499/14. Ta tožba je bila usmerjena proti Evropski komisiji in hkrati proti odboru za potrjevanje.
- 9 REA je tožečo stranko 18. novembra 2014 obvestila o odločbi odbora za potrjevanje, da odpravi prvo negativno odločbo, dokler se ne sprejme nova odločba o njenem statusu MSP. Ta odprava je bila utemeljena z dejstvom, da s prvo negativno odločbo ni bilo izrecno odgovorjeno na trditve, ki jih je tožeča stranka navedla v svojem elektronskem dopisu z dne 7. februarja 2014. Splošno sodišče je po

tej odpravi ugotovilo, da je tožba v zadevi T-499/14 postala brezpredmetna, in je s sklepom z dne 30. aprila 2015, Ertico – Its Europe/Komisija (T-499/14, neobjavljen, EU:T:2015:285), ugotovilo, da ni več treba odločati o tej tožbi.

- 10 Odbor za potrjevanje je 18. avgusta 2015 sprejel novo odločbo (v nadaljevanju: izpodbijana odločba), v kateri je na podlagi argumentacije, ki je bila spremenjena glede na tisto iz prve negativne odločbe, ugotovil, da tožeča stranka ni mogla biti upravičena do statusa MSP.

Postopek in predlogi strank

- 11 Tožeča stranka je 27. oktobra 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.
- 12 Komisija je 5. februarja 2016 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila odgovor na tožbo.
- 13 Tožeča stranka je 18. aprila 2016 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila repliko.
- 14 Predsednik Splošnega sodišča je s sklepom z dne 15. junija 2016 zaradi delne zamenjave sodnikov Splošnega sodišča obravnavano zadevo dodelil novemu sodniku poročevalcu.
- 15 Komisija je 15. junija 2016 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila dupliko.
- 16 Ker se je sestava senatov Splošnega sodišča spremenila, je bila sodnica poročevalka na podlagi člena 27(5) Poslovnika Splošnega sodišča razporejena v četrti senat, ki mu je bila zato dodeljena ta zadeva.
- 17 Splošno sodišče je 30. novembra 2016 in 25. julija 2017 v skladu s členom 89 Poslovnika v okviru ukrepov procesnega vodstva predložilo pisna vprašanja Komisiji. Ta je nanje odgovorila v določenih rokih.
- 18 Splošno sodišče je 27. januarja 2017 v okviru ukrepov procesnega vodstva predložilo pisno vprašanje tudi tožeči stranki. Tožeča stranka je nanj odgovorila v določenem roku.
- 19 Predsednik četrtega senata Splošnega sodišča je 25. julija 2017 odločil začeti ustni del postopka, čeprav stranki tega nista predlagali.
- 20 Stranki sta na obravnavi 4. oktobra 2017 podali ustne navedbe in odgovore na vprašanja Splošnega sodišča.
- 21 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- izpodbijano odločbo razglasi za nično;
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.
- 22 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- tožbo zavrže kot nedopustno;
 - tožbo zavrne kot neutemeljeno;
 - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

- 23 Tožeča stranka se v utemeljitev svoje tožbe sklicuje na osem tožbenih razlogov, pri čemer se prvi nanaša na kršitev člena 22(1), tretji pododstavek, Uredbe Sveta (ES) št. 58/2003 z dne 19. decembra 2002 o statutu izvajalskih agencij, pooblaščenih za izvajanje nekaterih nalog pri upravljanju programov Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 235), drugi na kršitev tega istega člena 22 ter pravice do obrambe in načela dobrega upravljanja, tretji na kršitev načel pravne varnosti, dobrega upravljanja, varstva legitimnih pričakovanj in pravnomočnosti, četrti na kršitev Priporočila 2003/361, peti na kršitev Priporočila 2003/361 ter načel pravne varnosti in dobrega upravljanja, vključno z zahtevo po nepristranskosti, šesti na napačno uporabo Priporočila 2003/361, sedmi na kršitev načela najugodnejše obravnave ter osmi na protislovno in nezadostno obrazložitev izpodbijane odločbe.
- 24 Pripomniti je treba, da Komisija s prvim predlogom predlaga, naj se ugotovi nedopustnost tožbe. Vendar iz odgovora na tožbo izhaja, da je ta prvi predlog povezan le s presojo prvega razloga za razglasitev ničnosti, ki ga je navedla tožeča stranka. O tem vprašanju se je torej treba izreči v okviru analize navedenega razloga.

Prvi tožbeni razlog: kršitev člena 22(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 58/2003

Trditve strank

- 25 Tožeča stranka navaja, da je Komisija v skladu s členom 22(1), tretji pododstavek, Uredbe št. 58/2003, ki je izrecno naveden v točkah 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838, imela za sprejetje odločbe na voljo dvomesečni rok od datuma predložitve zahtevka za pregled odločbe služb za potrjevanje. Tako bi Komisija morala glede na dejstvo, da je tožeča stranka zahtevka za pregled, ki naj bi ga opravil odbor za potrjevanje, predložila 25. februarja 2014, po navedbah tožeče stranke odločbo sprejeti najpozneje 25. aprila 2014. Toda Komisija naj bi sprejela izpodbijano odločbo več kot eno leto po tem datumu, s čimer naj bi kršila navedeni rok. Poleg tega naj to, da Komisija ni odgovorila v predpisanem dvomesečnem roku, ne bi štel za implicitno odločbo o zavrnitvi predloga tožeče stranke, ker je odbor za potrjevanje 15. aprila 2014 sprejel prvo negativno odločbo, ki je bila nato odpravljena.
- 26 Tožeča stranka navaja, da se točki 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838 ter člen 22 Uredbe št. 58/2003 nanašajo na en in isti postopek nadzora. Poleg tega naj bi REA v elektronskem dopisu z dne 24. februarja 2014 navedla le postopek, določen s točkama 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838, ne pa pritožbe, ki jo ureja člen 22 Uredbe št. 58/2003, tako da naj bi se štel, da ne gre za ločeni pravni sredstvi.
- 27 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

Presoja Splošnega sodišča

- 28 Za preučitev zatrjevane kršitve člena 22 Uredbe št. 58/2003 je treba najprej preveriti, ali se ta določba uporablja v obravnavanem primeru, kar Komisija izpodbija. To pomeni, da je treba preučiti, ali se točki 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838 ter člen 22 Uredbe št. 58/2003 nanašajo na en in isti postopek nadzora, kot trdi tožeča stranka. Če ni tako, je treba ugotoviti, ali predlog za pregled, ki ga je vložila tožeča stranka pri odboru za potrjevanje, dejansko izhaja iz postopka, navedenega v členu 22 Uredbe št. 58/2003.
- 29 V zvezi s tem, na prvem mestu, drži, da točka 1.2.6(2) Priloge k Sklepu 2012/838 vsebuje opombo, v kateri je navedeno, da je Komisija lahko zaprošena za pregled zakonitosti dejanj izvajalske agencije v skladu s členom 22 Uredbe št. 58/2003. Vendar tega golega nanašanja na navedeni postopek ni

mogoče samega po sebi in brez pojasnila v zvezi s tem razlagati kot navedbe, da se postopka, določena v točkah 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838 ter s členom 22 Uredbe št. 58/2003, združita in oblikujeta eno samo pravno sredstvo.

- 30 Nasprotno, iz besedila ter sobesedila točk 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838 na eni strani in iz člena 22 Uredbe št. 58/2003 na drugi strani izhaja, da se te določbe nanašajo na različni pravni sredstvi. Ti pravni sredstvi se namreč razlikujeta z vidika postopkov, v katerih se obravnavata, pa tudi po svoji naravi. Tako se pritožba, opredeljena v členu 22 Uredbe št. 58/2003, vložijo pri Komisiji. Zanje so določeni strogi roki in se nanaša na preizkus, omejen na zakonitost predloženega akta, ki pa ga sama Komisija ne more spreminjati. Nasprotno se zahtevki za pregled, predloženi odboru za potrjevanje, brez formalnosti naslovijo na službe za potrjevanje, v obravnavanem primeru REA, ki je pravna oseba, ločena od Komisije, v skladu s členom 4(2) Uredbe št. 58/2003. Poleg tega v okviru tega postopka ni določen noben rok. Nazadnje, odločba odbora za potrjevanje se nanaša na popoln pregled odločbe, ki mu je predložena, tako glede pravnih kot dejanskih okoliščin.
- 31 Iz navedenega izhaja, da sta navedeni pravni sredstvi različni.
- 32 Tako je treba ob upoštevanju različnosti pravnih sredstev, določenih v točkah 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838, na eni strani, in v členu 22 Uredbe št. 58/2003, na drugi strani, na drugem mestu preučiti, ali je tožeča stranka glede na dejanske okoliščine obravnavanega primera dejansko vložila zahtevek za pregled v okviru postopka iz člena 22 Uredbe št. 58/2003 in ali je zato mogoče sprejeti argumente, ki se nanašajo na prepozno sprejetje izpodbijane odločbe.
- 33 V zvezi s tem je treba, prvič, poudariti, kot je to navedeno v točki 6 zgoraj, da je tožeča stranka z elektronskim dopisom z dne 25. februarja 2014 zaprosila za pregled svoje zadeve pri odboru za potrjevanje. Ta zahtevek je bil naslovljen na agencijo REA, kot je to določeno v točki 1.2.6(2) Priloge k Sklepu 2012/838, in ne na Komisijo.
- 34 Vendar, kot je navedeno v točki 30 zgoraj, se zahtevki za preverjanje zakonitosti iz člena 22(1), prvi pododstavek, Uredbe št. 58/2003 predložijo Komisiji, in ne agenciji REA. Zato je treba ugotoviti, da zahtevek tožeče stranke ni bil vложен v skladu z zadnjem navedeno določbo (glej v tem smislu sklep z dne 27. marca 2017, Frank/Komisija, T-603/15, neobjavljen, EU:T:2017:228, točki 56 in 57), temveč na podlagi točke 1.2.6(2) Priloge k Sklepu 2012/838.
- 35 Drugič, v skladu s postopkom, določenim v točki 1.2.6(3) Priloge k Sklepu 2012/838, službe za preverjanje potrdijo, da je odbor za preverjanje prejel zahtevek. V obravnavanem primeru iz spisa izhaja, da je REA, ki je bila služba za preverjanje v obravnavanem primeru, 8. marca 2014 potrdila prejem zahtevka tožeče stranke za pregled in jo obvestila, da je bil njen spis posredovan odboru za potrjevanje v skladu s Sklepom 2012/838, pri čemer pa se je sklicevala na točko 1.2.7 Priloge k temu sklepu. Nikjer ni bil omenjen člen 22 Uredbe št. 58/2003. Poleg tega je REA v istem elektronskem dopisu navedla, da postopek pred odborom za potrjevanje ni vključeval posredovanja tožeče stranke, kar je bilo skladno z določbami iz točk 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838. Nasprotno, kot med drugim trdi tožeča stranka, naj bi člen 22 Uredbe št. 58/2003 določal, da je zadevna stranka zaslišana pred vsakim sprejetjem odločbe. Toda tožeča stranka se ni obrnila na agencijo REA, da bi uveljavljala kršitev zadnjem navedene določbe.
- 36 Če bi bila tožeča stranka prepričana, da je bilo njeno pravno sredstvo vloženo v skladu s členom 22(3) Uredbe št. 58/2003, bi jo morale okoliščine obravnavanega primera privedi do vprašanja in celo zahtevanja informacij o razlogih, ki so privedli do take preopredelitve, pa tudi o tem, zakaj je njen zahtevek obravnavala REA in ne Komisija (glej v tem smislu sklep z dne 27. marca 2017, Frank/Komisija, T-603/15, neobjavljen, EU:T:2017:228, točki 58 in 59). Zato tožeča stranka ne more trditi, da je dejanski okvir upravičeval, da je lahko, ne da bi bila neprevidna ali malomarna, napačno

razumela dejstvo, da Komisija ni odločala o njenem zahtevku na podlagi člena 22 Uredbe št. 58/2003 (glej v tem smislu sklep z dne 27. marca 2017, Frank/Komisija, T-603/15, neobjavljen, EU:T:2017:228, točka 60).

- 37 Tretjič, v izpodbijani odločbi je odbor za potrjevanje izvedel celovit vsebinski pregled odločbe REA z dne 27. januarja 2017. Ta pristop je skladen s točko 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838, ki določa, da odbor preuči in odloči o primerih potrjevanja, ki so mu predloženi. Nasprotno pa lahko Komisija, kot je navedeno v točki 30 zgoraj, v skladu s členom 22(3) Uredbe št. 58/2003 „v svoji končni odločitvi podpre dejanje izvajalske agencije ali odloči, da ga mora ta delno ali v celoti spremeniti“, ne more pa ga spremeniti sama.
- 38 Iz navedenega izhaja, da je bil zahtevek tožeče stranke za pregled predložen v skladu s točkama 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838 ter da ga urejajo te določbe.
- 39 Poleg tega se tožeča stranka ne more sklicevati na dejstvo, da REA v elektronskem dopisu z dne 24. februarja 2014 ni navedla možnosti, da se vloži pritožba, določena s členom 22 Uredbe št. 58/2003, čeprav naj bi to morala narediti, če se zadnjenavedena pritožba razlikuje od postopka pregleda pri odboru za potrjevanje.
- 40 V zvezi s tem, tudi ob predpostavki, da bi REA morala navesti razpoložljiva pravna sredstva, je treba ugotoviti, da je REA v navedenem elektronskem dopisu z dne 24. februarja 2014 tožeči stranki navedla, da se uporabljata točki 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838 ter da v skladu s tema določbama velja, da če je tožeča stranka želela pregled stališča REA, je ta morala predložiti spis odboru za potrjevanje.
- 41 To pravno sredstvo pa tožeči stranki omogoča, da doseže popoln pregled odločbe, predložene odboru za potrjevanje, tako z dejanskega kot pravnega vidika, ki ni omejen na preverjanje zakonitosti.
- 42 Iz navedenega izhaja, da se člen 22 Uredbe št. 58/2003 v obravnavanem primeru ne uporablja. Zato je treba trditve tožeče stranke, ki se nanašajo na kršitev člena 22(1), tretji pododstavek, navedene uredbe s strani Komisije, zavrnil, ne da bi se bilo treba izreči o nedopustnosti tožbe, na katero se je sklicevala Komisija za primer morebitne uporabe navedene določbe. Prvi tožbeni razlog je treba zato zavrnil kot brezpredmeten.

Drugi tožbeni razlog: kršitev člena 22(1) Uredbe št. 58/2003, pravice tožeče stranke do obrambe in načela dobrega upravljanja

Trditve strank

- 43 Tožeča stranka navaja, da je odbor za potrjevanje ni zaslišal pred sprejetjem izpodbijane odločbe niti pred sprejetjem prve negativne odločbe, ki je bila odpravljena, čeprav naj bi bil ta odbor temu zavezan na podlagi člena 22(1) Uredbe št. 58/2003. Po njenem mnenju je ta nepravilnost toliko bolj nesprejemljiva, ker izpodbijana odločba temelji na povsem novih argumentih glede na tiste, ki so bili navedeni v prvi negativni odločbi in tudi v negativni odločbi REA z dne 27. januarja 2014. Natančneje, vprašanje, ali je tožeča stranka resnično in neodvisno MSP, naj v prvi negativni odločbi odbora za potrjevanje ne bi bilo omenjeno.
- 44 Tožeča stranka zato meni, da je odbor za potrjevanje kršil njeno pravico do obrambe in načelo dobrega upravljanja. Tožeča stranka dodaja, da je načelo spoštovanja pravice do obrambe temeljno načelo prava Unije, ki ga je treba zagotoviti v vseh postopkih, sproženih zoper neko osebo, ki lahko pripeljejo do akta, s katerim se posega v njen položaj, tudi če to ni posebej določeno.

45 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

Presoja Splošnega sodišča

- 46 Najprej je treba spomniti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso spoštovanje pravice do obrambe v vsakem postopku, ki se uvede zoper neko osebo in ki lahko pripelje do akta, ki posega v njen položaj, temeljno načelo prava Unije ter mora biti zagotovljeno, tudi če ni nobenih pravil, ki urejajo zadevni postopek. To načelo zahteva, da morajo imeti naslovniki odločb, ki občutno posegajo v njihove interese, možnost učinkovito izraziti svoja stališča (glej v tem smislu sodbi z dne 15. junija 2006, Dokter in drugi, C-28/05, EU:C:2006:408, točka 74 in navedena sodna praksa, ter z dne 9. aprila 2003, Forum des migrants/Komisija, T-217/01, EU:T:2003:106, točka 56). Vendar ta obveznost ne velja, če gre zgolj za preoblikovanje, spremembe ali razvoj že predloženega elementa, o katerem je lahko zadevni naslovník odločbe že učinkovito izrazil svoja stališča (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 30. septembra 2003, Atlantic Container Line in drugi/Komisija, T-191/98 in od T-212/98 do T-214/98, EU:T:2003:245, točka 194).
- 47 Poleg tega je treba spomniti, da je pravica do izjave v vsakem postopku določena ne le s členoma 47 in 48 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki zagotavljata spoštovanje pravice do obrambe in pravice do poštenega sojenja v okviru vsakega sodnega postopka, ampak tudi s členom 41 te listine, ki zagotavlja pravico do dobrega upravljanja. Člen 41(2) Listine o temeljnih pravicah določa, da ta pravica do dobrega upravljanja med drugim zajema pravico vsake osebe, da se izjasni pred sprejetjem kakršnega koli posamičnega ukrepa, ki jo prizadene (sodbi z dne 3. julija 2014, Kamino International Logistics in Datema Hellmann Worldwide Logistics, C-129/13 in C-130/13, EU:C:2014:2041, točka 29, in z dne 15. decembra 2016, Španija/Komisija, T-466/14, EU:T:2016:742, točka 40).
- 48 Nazadnje, kršitev pravice do obrambe lahko povzroči ničnost izpodbijane odločbe le, če bi bil v primeru, da te kršitve ne bi bilo, izid postopka lahko drugačen. Dokazno breme glede tega ima tožeča stranka, saj pomenijo vse kršitve pravice do obrambe kršitev procesnega prava, za katero se zahteva, da se mora zainteresirana stranka sklicevati na negativni učinek te kršitve na svoje subjektivne pravice (glej v tem smislu sodbo z dne 4. septembra 2009, Italija/Komisija, T-211/05, EU:T:2009:304, točki 45 in 59 ter navedena sodna praksa).
- 49 Zato je treba drugi tožbeni razlog, naveden v okviru te tožbe, preučiti z vidika teh načel.
- 50 Najprej, ob upoštevanju preudarkov v zvezi s prvim tožbenim razlogom in neuporabe člena 22(1) Uredbe št. 58/2003, ugotovljene v točki 42 zgoraj, je treba zavriniti argumente tožeče stranke v zvezi s kršitvijo te določbe v delu, v katerem naj je odbor za potrjevanje ne bi zaslišal pred sprejetjem izpodbijane odločbe.
- 51 Poleg tega je treba ugotoviti, da točki 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838, ki se uporabljata v obravnavanem primeru, ne določata nobene pravice zadevnih oseb do zaslišanja s strani odbora za potrjevanje.
- 52 Vendar v skladu z ustaljeno sodno prakso, navedeno v točkah 46 in 47 zgoraj, obveznost spoštovanja pravice tožeče stranke do obrambe in načelo dobrega upravljanja veljata, tudi če ni posebne določbe v zvezi s tem. Iz navedenega izhaja, da bi moralo biti tožeči stranki omogočeno, da učinkovito izrazi svoja stališča, čeprav ji taka pravica ni bila izrecno podeljena na podlagi točk 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838. Med strankama pa ni sporno, da tožeče stranke nista zaslišala niti REA niti odbor za potrjevanje, po tem ko je bil temu posredovan njen spis.

- 53 Preveriti je torej treba, ali na podlagi sodne prakse, navedene v točki 46 zgoraj, izpodbijani sklep temelji na novih elementih, v zvezi s katerimi tožeča stranka ni mogla učinkovito izraziti svojih stališč v postopku pred REA.
- 54 V zvezi s tem je treba spomniti, da izpodbijana odločba temelji na dveh razlogih.
- 55 Glede prvega razloga, iz točke 2.2 izpodbijane odločbe izhaja, da tožeča stranka po navedbah odbora za ocenjevanje ni redno opravljala gospodarske dejavnosti za plačilo na določenem trgu. Zato je bilo ugotovljeno, da ni podjetje v smislu člena 1 Priloge k Priporočilu 2003/361.
- 56 Glede drugega razloga, v točki 2.3 izpodbijane odločbe je navedeno, da čeprav nobeden od članov tožeče stranke ni imel 25 % ali več kapitala ali njenih glasovalnih pravic in da je torej formalno izpolnjevala merilo neodvisnosti, določeno v Priporočilu 2003/361, tožeča stranka z gospodarskega vidika ni izpolnila teh meril, ker je *de facto* spadala v veliko gospodarsko skupino. Zato naj se ne bi srečevala z ovirami, s katerimi se po navadi srečujejo MSP.
- 57 Vendar je, v zvezi s prvim razlogom izpodbijane odločbe, REA med postopkom, ki je potekal pred njo, v svojem elektronskem dopisu z dne 13. decembra 2013 tožečo stranko prosila, naj pojasni dejavnosti, s katerimi ustvarja promet, in zlasti, ali je ta promet izhajal iz opravljanja storitev ali dobave blaga na konkurenčnem trgu. REA je poleg tega tožečo stranko vprašala o porazdelitvi prihodkov, ki naj bi izvirali zlasti iz subvencij, članarin ali donacij. Poudariti je treba, da je bil ta elektronski dopis poslan pred sprejetjem tako odločbe REA z dne 27. januarja 2014 kot tudi prve negativne odločbe odbora za ocenjevanje in izpodbijane odločbe.
- 58 Tožeča stranka je na vprašanja agencije REA odgovorila v elektronskem dopisu z dne 31. decembra 2013. REA je po teh odgovorih 3. januarja 2014 navedla dvome glede povezanosti nekaterih prihodkov, na katere se je sklicevala tožeča stranka, z gospodarsko dejavnostjo za opredelitev tožeče stranke kot podjetja v smislu člena 1 Priloge k Priporočilu 2003/361. Poleg tega je tožeča stranka med 20. in 24. januarjem 2014 imela telefonski razgovor z REA, da bi razpravljala o tem vidiku.
- 59 Glede drugega razloga izpodbijane odločbe, iz odločbe REA z dne 27. januarja 2014 izhaja, da je cilj merila neodvisnosti v Priporočilu 2003/361 zagotoviti, da ukrepi, namenjeni MSP, koristijo podjetjem, katerih velikost zanje pomeni oviro. V zvezi s tem je REA menila, da ker velikost tožeče stranke ne pomeni ovire zanjo, je ni mogoče opredeliti kot resnično MSP.
- 60 Tožeča stranka se je izrekla o tem vprašanju, preden je bil njen spis posredovan odboru za potrjevanje, in sicer v obliki dveh pravnih mnenj, v katerih je bil obravnavan ta vidik, ki sta ju pripravila zunanja neodvisna odvetnika in ki sta priloženi njenemu elektronskemu dopisu z dne 7. februarja 2014. Poleg tega iz spisa izhaja, da potem ko je REA ti pravni mnenji posredovala odboru za potrjevanje, ju je ta analiziral.
- 61 Poleg tega je treba spomniti, da je bila prva negativna odločba odpravljena, ker v njej ni bilo ustrezno odgovorjeno na argumente, ki jih je navedla tožeča stranka v elektronskem dopisu z dne 7. februarja 2014. Namen izpodbijane odločbe je bil zato prav ta, da se bolje preučijo argumenti, ki jih je navedla tožeča stranka pri REA, vključno s tistimi, ki se nanašajo na opredelitev tožeče stranke kot resničnega in neodvisnega MSP.
- 62 Iz navedenega izhaja, da so bili v izpodbijani odločbi povzeti vidiki, o katerih se je razpravljalo v upravnem postopku pred REA, med katerim je tožeča stranka lahko zavzela stališče, kot to izhaja iz točk od 57 do 60 zgoraj. Upoštevne izmenjave so potekale dolgo, preden je bil spis tožeče stranke predložen odboru za potrjevanje. Tako izpodbijana odločba vsebuje odgovore na argumente, na katere se je sklicevala tožeča stranka med upravnim postopkom in katerih nenavedba v prvi negativni odločbi je bila razlog za njeno odpravo. Posledično izpodbijana odločba ne temelji na novih elementih, v zvezi s katerimi tožeča stranka ni mogla učinkovito izraziti svojega stališča.

- 63 Kakor koli, iz sodne prakse, navedene v točki 48 zgoraj, izhaja, da mora za to, da lahko kršitev pravice do obrambe povzroči ničnost izpodbijane odločbe, obstajati možnost, da bi se postopek končal drugače, kot če te nepravilnosti ne bi bilo, kar mora dokazati tožeča stranka. Vendar zadostuje ugotovitev, da tožeča stranka ne navaja nobenega argumenta v zvezi s tem.
- 64 Glede na navedeno je treba zavrnilo argumente tožeče stranke, ki se nanašajo na kršitev pravice do obrambe in načela dobrega upravljanja.
- 65 Drugi tožbeni razlog se zato zavrne.

Tretji tožbeni razlog: kršitev načel pravne varnosti, dobrega upravljanja in varstva legitimnih pričakovanj ter načela pravnomočnosti

Prvi del tretjega tožbenega razloga, ki temelji na kršitvi načel pravne varnosti, dobrega upravljanja in varstva legitimnih pričakovanj

– Trditve strank

- 66 Tožeča stranka navaja, da je odbor za potrjevanje s tem, ko je obrazložitev prve negativne odločbe nadomestil s popolnoma novo obrazložitvijo, čeprav ni bilo novih in upoštevni dejstev, ki bi jih bilo treba upoštevati, kršil načela pravne varnosti, dobrega upravljanja in varstva legitimnih pričakovanj. Po navedbah tožeče stranke bi moral biti postopek po odpravi prve negativne odločbe ponovno začeti na stopnji pred sprejetjem negativne odločbe REA z dne 27. januarja 2014.
- 67 Komisija trditve tožeče stranke prereka.

– Presoja Splošnega sodišča

- 68 Načelo pravne varnosti, ki spada med splošna načela prava Unije in iz katerega izhaja načelo varstva legitimnih pričakovanj, zahteva, da so pravna pravila jasna, natančna in imajo predvidljive učinke, da se lahko zadevne osebe znajdejo v položajih in pravnih razmerjih, ki izhajajo iz pravnega reda Unije (glej sodbe z dne 8. decembra 2011, France Télécom/Komisija, C-81/10 P, EU:C:2011:811, točka 100 in navedena sodna praksa; z dne 13. oktobra 2016, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej in Petrotel, C-231/15, EU:C:2016:769, točka 29, in z dne 15. decembra 2016, Španija/Komisija, T-808/14, neobjavljena, EU:T:2016:734, točka 193).
- 69 V skladu z ustaljeno sodno prakso je načelo varstva legitimnih pričakovanj med temeljnimi načeli Unije. Pravica do sklicevanja na to načelo velja za vsako zadevno osebo, pri kateri je institucija Unije ustvarila legitimna pričakovanja. Zagotovila, ki lahko ne glede na obliko, v kateri so bila sporočena, vzbudijo taka pričakovanja, so natančne, brezpogojne in usklajene informacije iz pooblaščenih in zanesljivih virov, ki so jih zadevni osebi dali pristojni organi Unije (glej sodbe z dne 14. junija 2016, Marchiani/Parlament, C-566/14 P, EU:C:2016:437, točka 77 in navedena sodna praksa; z dne 12. januarja 2017, Timab Industries in CFPR/Komisija, C-411/15 P, EU:C:2017:11, točka 134 in navedena sodna praksa, in z dne 26. septembra 2014, B&S Europe/Komisija, T-222/13, neobjavljena, EU:T:2014:837, točka 47).
- 70 Iz sodne prakse poleg tega izhaja, da je med jamstvi, zagotovljenimi s pravnim redom Unije v upravnih postopkih, med drugim načelo dobrega upravljanja, ki zajema obveznost pristojne institucije, da skrbno in nepristransko preuči vse upoštevne elemente posamezne zadeve (glej sodbo z dne 15. septembra 2011, CMB in Christof/Komisija, T-407/07, neobjavljena, EU:T:2011:477, točka 182 in navedena sodna praksa).

- 71 Zato je treba prvi del tretjega tožbenega razloga preučiti z vidika teh načel.
- 72 V zvezi s, prvič, načeloma pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj glede na odpravo prve negativne odločbe, je treba poudariti, da je odbor za potrjevanje v skladu s splošnim načelom prava, določenim v sodni praksi, prvo negativno odločbo upravičeno odpravil in jo nadomestil z novo odločbo, pod pogojem, da je bila odločba odpravljena v razumnem roku in da je navedeni odbor zadostno upošteval, koliko se je lahko tožeča stranka eventualno zanašala na zakonitost akta (glej v tem smislu sodbe z dne 3. marca 1982, Alpha Steel/Komisija, 14/81, EU:C:1982:76, točka 10; z dne 18. oktobra 2011, Reisenhel/UUNT – Dynamic Promotion (Gajbe in košare), T-53/10, EU:T:2011:601, točka 40, in z dne 11. julija 2013, BVGD/Komisija, T-104/07 in T-339/08, neobjavljena, EU:T:2013:366, točka 65).
- 73 Toda v obravnavanem primeru je bila prva negativna odločba odpravljena približno sedem mesecev po njenem sprejetju in manj kot pet mesecev po vložitvi tožbe tožeče stranke za razglasitev njene ničnosti. Poleg tega je bila tožeča stranka ob odpravi prve negativne odločbe odbora za potrjevanje obveščena, da bo sprejeta nova odločba, da bi se odgovorilo na argumente, ki jih je navedla v elektronskem dopisu z dne 7. februarja 2014. Poleg tega je tožeča stranka z vložitvijo svoje tožbe pri Splošnem sodišču za izpodbijanje prve negativne odločbe dokazala, da se ni zanašala na njeno zakonitost. Zato odbor za potrjevanje z odpravo prve negativne odločbe ni kršil načel pravne varnosti in varstva legitimnih pričakovanj.
- 74 V zvezi z nadomestitvijo obrazložitve iz prve negativne odločbe je treba ugotoviti, da tožeča stranka nikakor ne pojasni, zakaj naj bi bilo kršeno načelo pravne varnosti v zvezi s tem, niti razlogov, zaradi katerih njen pravni položaj ne bi bil jasen, natančen in predvidljiv že zaradi sprejetja izpodbijane odločbe, ki naj bi temeljila na popolnoma novi obrazložitvi glede tega, kar je bilo odločeno v točki 62 zgoraj.
- 75 Tožeča stranka poleg tega ne pojasni – v zvezi z zatrjevano kršitvijo načela varstva legitimnih pričakovanj – katera natančna, brezpogojna in skladna zagotovila naj bi ji bila dana v prvi negativni odločbi niti koliko naj bi ta zagotovila pri njej zbudila legitimna pričakovanja. Poleg tega, kot je bilo navedeno v točki 73 zgoraj, vložitev tožbe pri Splošnem sodišču za razglasitev ničnosti te odločbe prej kaže, da je tožeča stranka ni štela za zakonito in torej tako, da lahko pri njej zbudi legitimna pričakovanja.
- 76 Dalje, v zvezi s kršitvijo načela dobrega upravljanja tožeča stranka ni dokazala niti trdila, da odbor za potrjevanje ne bi skrbno in nepristransko preučil vseh upoštevnih elementov obravnavane zadeve.
- 77 Nazadnje, tožeča stranka neupravičeno trdi, da bi moral biti postopek po odpravi prve negativne odločbe ponovno začet na stopnji pred sprejetjem negativne odločbe REA z dne 27. januarja 2014, ki je bila sprejeta pred prenosom spisa tožeče stranke odboru za potrjevanje. Odprava prve negativne odločbe namreč sama po sebi nikakor ni vplivala na navedeno odločbo niti ni pomenila pravno ugotovljene nezakonnosti te odločbe. Zato v nasprotju s trditvijo tožeče stranke agenciji REA ni bilo treba ponovno začeti postopka v fazi pred sprejetjem njene odločbe z dne 27. januarja 2014.
- 78 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba prvi del tretjega tožbenega razloga zavrnilo.

Drugi del tretjega tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev načela pravnomočnosti

– Trditve strank

- 79 Tožeča stranka navaja, da je Splošno sodišče v sklepu z dne 30. aprila 2015, Ertico – Its Europe/Komisija (T-499/14, neobjavljen, EU:T:2015:285), razglasilo, da je bilo treba šteti, da je prva negativna odločba razglašena za nično. Tako naj bi bil status MSP tožeče stranke dokončno potrjen. Z izpodbijano odločbo, s katero je zavrjen status MSP tožeče stranke, naj bi bilo zato kršeno načelo pravnomočnosti, povezano s tem sklepom.
- 80 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

– Presoja Splošnega sodišča

- 81 Najprej je treba poudariti, da tožeča stranka ne razume vsebine sklepa z dne 30. aprila 2015, Ertico – Its Europe/Komisija (T-499/14, neobjavljen, EU:T:2015:285), s katerim je Splošno sodišče samo ugotovilo, da je tožba za razglasitev ničnosti, vložena zoper prvo negativno odločbo, postala brezpredmetna zaradi odprave navedene odločbe.
- 82 Splošno sodišče je sicer res navedlo, da je imela odprava prve negativne odločbe pravne učinke, enakovredne pravnim učinkom sodbe, s katero se razglasi ničnost (sklep z dne 30. aprila 2015, Ertico – Its Europe/Komisija, T-499/14, neobjavljena, EU:T:2015:285, točka 10).
- 83 Vendar se Splošno sodišče nikakor ni izreklo o zakonitosti prve negativne odločbe in še manj o statutu MSP tožeče stranke.
- 84 Drugi del tretjega tožbenega razloga je zato treba zavrniti, posledično pa tudi tretji tožbeni razlog v celoti.

Četrty tožbeni razlog: kršitev Priporočila 2003/361

Trditve strank

- 85 Tožeča stranka navaja, da za ugotovitev neobstoja opravljanja gospodarske dejavnosti v zvezi z njo izpodbijana odločba temelji na dodatnih merilih, ki naj ne bi bila določena v Priporočilu 2003/361, to so merila, navedena v točki 1.1.3.1(6)(c) Priloge k Sklepu 2012/838. Po navedbah tožeče stranke tak pristop ni dopusten, toliko manj, ker naj bi bilo področje uporabe Priporočila 2003/361 širše od področja uporabe Sklepa 2012/838, saj naj bi bil ta omejen na 7. OP. Tožeča stranka zato meni, da je bila nezakonito oškodovana na področjih, ki niso zajeta s 7. OP.
- 86 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

Presoja Splošnega sodišča

- 87 V okviru obravnavanega tožbenega razloga je treba preučiti, ali so bila v izpodbijani odločbi uporabljena merila, ki niso zajeta s Priporočilom 2003/361, za določitev, ali je tožečo stranko mogoče opredeliti kot podjetje v smislu člena 1 Priloge k temu priporočilu in, natančneje, ali je opravljala gospodarsko dejavnost.

- 88 V izpodbijani odločbi je za namene analize v zvezi s presojo obstoja gospodarske dejavnosti delno povzeta točka 1.1.3.1(6)(c) Priloge k Sklepu 2012/838, v kateri so opredeljeni izrazi, uporabljeni v Prilogi k temu sklepu in v kateri je navedeno, da se za MSP v okviru tega sklepa „poleg opredelitev iz Priporočila 2003/361/ES“ uporabljajo nekatere opredelitve, zlasti glede pojma „gospodarska dejavnost“.
- 89 Poleg tega iz točke 1.2 izpodbijane odločbe izhaja, da je za presojo statusa MSP tožeče stranke napoteno na Priporočilo 2003/361, ki je nasprotno od Sklepa 2012/838, ki je omejen na 7. OP, nezavezujoč in medsektorski instrument.
- 90 Dodati je treba, da je v točki 2.2 izpodbijane odločbe analizirana opredelitev tožeče stranke kot podjetja z uporabo meril, navedenih v točki 1.2 te odločbe, v skladu s katerimi mora ta opravljati kakršno koli trgovanje ali dejavnost za plačilo na določenem trgu.
- 91 Toda odboru za potrjevanje ni mogoče očitati, da se je pri svoji analizi za opredelitev podjetja skliceval na ta merila.
- 92 Poudariti je namreč treba, da je v skladu s členom 1 Priloge k Priporočilu 2003/361/ES podjetje opredeljeno kot vsak subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegovo pravno obliko. V njem izraz „gospodarska dejavnost“ ni izrecno opredeljen.
- 93 Vendar je v uvodni izjavi 3 Priporočila 2003/361, ki jo je treba upoštevati za razlago tega priporočila (glej v tem smislu sodbi z dne 29. aprila 2004, Italija/Komisija, C-91/01, EU:C:2004:244, točka 49, in z dne 27. februarja 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, točka 30), navedeno, da je treba pojem „podjetje“ presojati v skladu s členi 54, 101 in 102 PDEU, kot jih razlaga Sodišče.
- 94 V zvezi s tem je treba spomniti, da je bilo na področju konkurenčnega prava že razsojeno, da je gospodarska dejavnost med drugim vsaka dejavnost ponujanja storitev na nekem trgu, to je storitev, ki se navadno opravljajo za plačilo (glej v tem smislu sodbi z dne 19. februarja 2002, Wouters in drugi, C-309/99, EU:C:2002:98, točke od 46 do 48 in navedena sodna praksa, in z dne 11. julija 2006, FENIN/Komisija, C-205/03 P, EU:C:2006:453, točka 25 in navedena sodna praksa).
- 95 Zato kljub temu, da točka 1.1.3.1(6)(c) Priloge k Sklepu 2012/838 v zvezi s pojmom „gospodarske dejavnosti“ določa dodatna merila glede na Priporočilo 2003/361 in da je bila vsebina te točke citirana v izpodbijani odločbi, nič ne dovoljuje ugotovitve, da je odbor za potrjevanje zaradi tega v obravnavanem primeru uporabil dodatna merila glede na tista, ki se uporabljajo na področju konkurenčnega prava in ki so posledično navedena v Priporočilu 2003/361. Zato so merila, ki jih je uporabil odbor za potrjevanje pri presoji statusa podjetja tožeče stranke, skladna z navedenim priporočilom.
- 96 Četrty tožbeni razlog torej ni utemeljen in ga je treba zavrni.

Peti tožbeni razlog: kršitev Priporočila 2003/361 ter načel pravne varnosti in dobrega upravljanja, vključno z zahtevo po nepristranskosti

Trditve strank

- 97 Tožeča stranka opozarja, da je bilo v izpodbijani odločbi priznано, da formalno izpolnjuje merilo neodvisnosti, navedeno v Priporočilu 2003/361. Vendar naj bi bila izpodbijana odločba ob ugotovitvi, da glede na namen tega priporočila tožeče stranke ni bilo mogoče opredeliti kot MSP, napačna in naj bi bilo prezrto jasno besedilo Priporočila 2003/361, katerega cilj naj bi bil zagotoviti pravno varnost z oblikovanjem enotne opredelitve „MSP“. Ker naj bi izpodbijana odločba odstopala od besedila

Priporočila 2003/361, naj bi bili torej kršeni načeli pravne varnosti in dobrega upravljanja, vključno z zahtevo po nepristranskosti. Pristop, uporabljen v izpodbijani odločbi, naj poleg tega ne bi bil podprt s sodno prakso.

- 98 Tožeča stranka poleg tega navaja, da je odbor za potrjevanje naredil napako, s tem ko je trdil, da uvodni izjavi 9 in 12 Priporočila 2003/361 zahtevata analizo za vsak primer posebej, da bi se prepričal, da tudi če so bila spoštovana formalna merila, so ta status dobila le podjetja, ki so se srečevala z ovirami, značilnimi za MSP. Ta razlaga naj bi bila poleg tega nezdružljiva z navodili za uporabnike MSP, v katerih naj bi bila priporočena široka uporaba opredelitve MSP.
- 99 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

Presoja Splošnega sodišča

- 100 Razsojeno je že bilo, da so prednosti, ki jih imajo MSP, najpogosteje izjeme od splošnih pravil, kot je na primer področje državnih pomoči, tako da mora biti njihova opredelitev predmet ozke razlage (sodba z dne 27. februarja 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, točka 32).
- 101 Poleg tega je treba spomniti, da je iz uvodnih izjav 9 in 12 Priporočila 2003/361 razvidno, da je namen opredelitve pojma povezanega podjetja bolje razumeti dejanski gospodarski položaj MSP, da bi iz te kategorije izločili skupino podjetij, katerih gospodarska moč bi lahko presegala moč dejanskih MSP, da bi koristili, ki za kategorijo MSP izhajajo iz različnih ureditev ali ukrepov v njihovo korist, imela podjetja, ki to dejansko potrebujejo (sodba z dne 27. februarja 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, točka 31).
- 102 Cilj merila neodvisnosti je zagotoviti, da ukrepi, namenjeni MSP, resnično koristijo podjetjem, za katera je velikost ovira, ne pa tistim, ki so del velike skupine in imajo torej dostop do sredstev in podpore, ki je njihovi konkurenti podobne velikosti nimajo. V teh okoliščinah, zato da bi upoštevali samo podjetja, ki so dejansko samostojna MSP, je treba preučiti strukturo MSP, ki tvorijo gospodarsko skupino, katere moč presega moč takega podjetja, in zagotoviti, da se opredelitev MSP ne obide zgolj zaradi formalnih razlogov (glej v tem smislu sodbe z dne 29. aprila 2004, Italija/Komisija, C-91/01, EU:C:2004:244, točka 50; z dne 27. februarja 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, točka 33, in z dne 14. oktobra 2004, Pollmeier Malchow/Komisija, T-137/02, EU:T:2004:304, točka 61).
- 103 Merilo neodvisnosti je torej treba razlagati z vidika tega cilja, tako da podjetja, ki je v 25-odstotni lasti velikega podjetja, s čimer formalno izpolnjuje navedeno merilo, vendar je v resnici del velike skupine podjetij, vseeno ni mogoče obravnavati tako, da izpolnjuje to merilo (glej v tem smislu sodbo z dne 29. aprila 2004, Italija/Komisija, C-91/01, EU:C:2004:244, točka 51). Člen 3 Priloge k Priporočilu 2003/361 je prav tako treba razlagati z vidika tega cilja (glej v tem smislu sodbo z dne 27. februarja 2014, HaTeFo, C-110/13, EU:C:2014:114, točka 34).
- 104 Peti tožbeni razlog, naveden v okviru te tožbe, je treba preučiti z vidika teh načel.
- 105 Ugotoviti je treba, da se je odbor za potrjevanje za utemeljitev izpodbijane določbe oprl na merila, določena v sodni praksi, navedeni v točki 102 zgoraj.
- 106 Med drugim je odbor za potrjevanje v obravnavanem primeru za zavrnitev statusa MSP tožeči stranki v točki 2.3. izpodbijane odločbe upošteval cilj Priporočila 2003/361, to je, da ukrepi, namenjeni MSP, resnično koristijo podjetjem, za katera je velikost ovira, ter ne tistim, ki so del velike skupine in imajo torej dostop do sredstev in podpore, ki je njihovi konkurenti podobne velikosti nimajo. Natančneje, v isti točki izpodbijane odločbe je navedeno, da čeprav je tožeča stranka formalno izpolnjevala merilo neodvisnosti, navedeno v Priporočilu 2003/361, je z gospodarskega vidika *de facto* del velike

gospodarske skupine. Poleg tega je odbor za potrjevanje v isti točki izpodbijane odločbe poudaril, da je tožeča stranka zaradi organizacijske povezave s svojimi partnerji ali člani imela dostop do sredstev, kreditov in podpore ter da se zato ni srečevala z ovirami, s katerimi se po navadi srečujejo MSP.

- 107 Iz navedenega izhaja, da merilo neodvisnosti, ki ga je uporabil odbor za potrjevanje v izpodbijani odločbi, ne krši Priporočila 2003/361.
- 108 V tem okviru je treba izključiti zatrjevano kršitev načel pravne varnosti in dobrega upravljanja, vključno z zahtevo po nepristranskosti, ki temelji na morebitni kršitvi Priporočila 2003/361.
- 109 Peti tožbeni razlog je torej treba zavrniti.

Šesti tožbeni razlog: napačna uporaba Priporočila 2003/361

- 110 Tožeča stranka v okviru šestega tožbenega razloga izpodbija konkretno uporabo meril, ki jih je sprejel odbor za potrjevanje v izpodbijani odločbi, v obravnavanem primeru.
- 111 Tožeča stranka v zvezi s tem navaja, prvič, da bi jo bilo treba šteti za podjetje v smislu člena 1 Priloge k Priporočilu 2003/361. Dodaja, drugič, da je samostojno podjetje in, tretjič, da izpolnjuje vsa merila glede števila zaposlenih in finančnih pragov, določena v členu 2 Priloge k Priporočilu 2003/361.
- 112 Te tri očitke je treba preučiti zaporedoma.

Opredelitev tožeče stranke kot podjetja

– Trditve strank

- 113 Tožeča stranka navaja, da je bilo v izpodbijani odločbi napačno ugotovljeno, da je ni bilo mogoče opredeliti kot podjetje v smislu člena 1 Priloge k Priporočilu 2003/361, ker naj ne bi redno opravljala gospodarskih dejavnosti za plačilo na določenem trgu.
- 114 Po navedbah tožeče stranke je pojem „podjetje“ v smislu člena 1 Priloge k Priporočilu 2003/361 jasen in samostojen ter ga je treba razumeti enako kot pojem, uporabljen v konkurenčnem pravu. Poleg tega v skladu z navedeno določbo navedenega priporočila in sodno prakso naj pravna oblika tožeče stranke, v nasprotju s pristopom odbora za potrjevanje, ne bi bila upoštevana za to analizo. Upoštevati bi bilo treba naravo opravljane dejavnosti.
- 115 Tožeča stranka meni, da v obravnavanem primeru izvaja gospodarsko dejavnost in da v smislu Priporočila 2003/361 zadostuje, da je ta občasna ali stranska. Poleg tega naj bi najmanj petina prometa tožeče stranke izvirala iz storitev, zagotovljenih tretjim osebam. Poleg tega naj iz analize ne bi bilo mogoče izključiti članarin, ki jih tožeči stranki plačujejo njeni člani v zameno za zagotovljene storitve, le zaradi oblike tega plačila. Dodaja, da je v sami izpodbijani odločbi priznано, da tožeča stranka opravlja gospodarsko dejavnost in da zagotavlja storitve tretjim osebam za plačilo. V izpodbijani odločbi naj bi namreč bilo v točki 2.3 priznано, da je tožeča stranka imela konkurente. Posledično naj ne bi bilo mogoče trditi, da ni bila dejavna na trgu.
- 116 Poleg tega naj bi bil v prvi negativni odločbi odbora za potrjevanje priznan njen status podjetja.
- 117 Komisija trdi, da subvencije, članarine in donacije ne pomenijo plačila ali nadomestila za dobavo blaga ali storitev na določenem trgu ter da zato ne pomenijo prihodkov, ki izvirajo iz gospodarske dejavnosti.

– Presoja Splošnega sodišča

- 118 Kot je bilo navedeno v točki 93 zgoraj, je treba pojem „podjetje“ v smislu člena 1 Priloge k Priporočilu 2003/361 presojati v skladu s členi 54, 101 in 102 PDEU, kot jih razlaga Sodišče. Ta pojem „podjetje“ torej zajema vse subjekte, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, ne glede na njihov pravni status in način financiranja. Gospodarska dejavnost je med drugim vsaka dejavnost ponujanja storitev na nekem trgu, to je storitev, ki se navadno opravljajo za plačilo (glej v tem smislu sodbi z dne 19. februarja 2002, *Wouters in drugi*, C-309/99, EU:C:2002:98, točke od 46 do 48 in navedena sodna praksa, in z dne 11. julija 2006, *FENIN/Komisija*, C-205/03 P, EU:C:2006:453, točka 25 in navedena sodna praksa). V zvezi s tem je bistvena značilnost plačila v tem, da to pomeni ekonomsko protivrednost zadevne storitve.
- 119 Poleg tega je treba spomniti, da se člen 101(1) PDEU uporablja za združenja, če njihova dejavnost ali dejavnost podjetij, ki so njihovi člani, povzroča učinke, ki jih ta določba poskuša odpraviti. Opredelitve podjetniškega združenja ne omajajo zgolj okoliščina, da lahko združuje tudi osebe ali subjekte, ki jih ni mogoče opredeliti kot podjetja (glej v tem smislu sodbo z dne 13. decembra 2006, *FNCBV in drugi/Komisija*, T-217/03 in T-245/03, EU:T:2006:391, točki 49 in 55).
- 120 Zato je treba šesti tožbeni razlog, naveden v okviru te tožbe, preučiti z vidika teh načel.
- 121 Odbor za potrjevanje je v izpodbijani odločbi menil, da je bila tožeča stranka podjetniško združenje, ki ni zagotavljalo storitev v zameno za plačilo, ter da je delovala v imenu in v interesu svojih članov. Poleg tega naj bi tožeča stranka velik del svojih prihodkov ustvarila iz subvencij, prispevkov in donacij, ki naj ne bi pomenili prihodkov, izvirajočih iz gospodarske dejavnosti. Tožeča stranka naj bi poleg tega zagotavljala svoje storitve tretjim osebam le kot stransko dejavnost. Tožeče stranke naj zato ne bi bilo mogoče obravnavati kot podjetje, ker naj ne bi opravljala redne gospodarske dejavnosti za plačilo na določenem trgu.
- 122 Te ugotovitve iz izpodbijane odločbe ni mogoče sprejeti.
- 123 Najprej je namreč treba ugotoviti, da v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 118 in 119 zgoraj, pravni status tožeče stranke ali njena opredelitev kot podjetniško združenje sama po sebi ne moreta prepričati, da bi bila obravnavana kot podjetje (glej po analogiji sodbo z dne 26. januarja 2005, *Piau/Komisija*, T-193/02, EU:T:2005:22, točka 72).
- 124 Dalje, iz člena 8.2 statuta tožeče stranke izhaja, da so njeni člani zavezani plačevati članarine za plačilo storitev, ki jih zagotavlja. To je potrjeno tudi v točki 2.1 izpodbijane odločbe.
- 125 V skladu s sodno prakso, navedeno v točki 118 zgoraj, pa obstoj gospodarske dejavnosti ni odvisen od njenega načina financiranja. S tega vidika plačilo, ki izvira iz gospodarske dejavnosti, temelji na dejstvu, da je ta ekonomska protivrednost zagotovljene storitve.
- 126 Poleg tega je bilo v sodni praksi za namene uporabe pravil konkurence za subjekt že priznано, da se članarine, ki jih ta prejme, lahko upoštevajo kot prihodki pri izračunu denarne kazni, naložene na podlagi člena 101(1) PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 13. decembra 2006, *FNCBV in drugi/Komisija*, T-217/03 in T-245/03, EU:T:2006:391, točka 220).
- 127 Iz navedenega izhaja, da storitve, ki jih tožeča stranka zagotavlja svojim članom v zameno za članarine, ki ji jih morajo plačevati, pomenijo gospodarsko dejavnost, ki se opravlja v zameno za plačilo. Poleg tega glede na dejstvo, da se navedene članarine plačujejo v obliki letnega plačila, pomenijo redne prihodke v njeno korist.

- 128 Tožeča stranka je zato zaradi svojih gospodarskih dejavnosti, ki jih opravlja, v nasprotju z ugotovitvijo v točki 2.2 izpodbijane odločbe podjetje, katerega dejavnost ni zunaj področja gospodarske dejavnosti (glej v tem smislu sodbo z dne 28. februarja 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, točka 40).
- 129 Poleg tega je v sami izpodbijani odločbi priznано, da je tožeča stranka opravljala nekatere gospodarske dejavnosti in zlasti da je prejela prihodke za organizacijo kongresov. Tožeča stranka je navedla, da so navedeni prihodki za leto 2012 pomenili približno 15 % njenega skupnega prometa. Komisija je na obravnavi sicer priznala, da so bili navedeni kongresi organizirani za zunanjo javnost, ki ne zajema članov tožeče stranke, in stvarnosti teh prihodkov ni zanikala.
- 130 Poleg tega, glede dejavnosti tožeče stranke, je v skladu s členom 3 njenega statuta njen cilj spodbujati, krepiti in pomagati usklajevati izvajanje napredne prometne telematike v evropski prometni infrastrukturi, zlasti za svoje člane. Pravila konkurenčnega prava so se že uporabila za subjekte s podobnimi cilji (glej v tem smislu sodbo z dne 26. januarja 2005, Piau/Komisija, T-193/02, EU:T:2005:22, točka 2).
- 131 Iz zgornjih preudarkov izhaja, da je odbor za potrjevanje neupravičeno menil, da tožeča stranka ni podjetje in da ne opravlja redne gospodarske dejavnosti za plačilo na določenem trgu.
- 132 Iz navedenega izhaja, da izpodbijana odločba vsebuje napako pri presoji, ker je bilo v njeni točki 2.2 ugotovljeno, da tožeča stranka ni podjetje v smislu člena 1 Priloge k Priporočilu 2003/361.
- 133 Vendar napaka pri presoji, ugotovljena v točki 132 zgoraj, ne zadostuje za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe. Iz točke 1.2 navedene odločbe namreč izhaja, da če se subjekt šteje za podjetje, je treba še preveriti, ali izpolnjuje merilo neodvisnosti. Zato, tudi če je tožeča stranka podjetje, mora izpolnjevati še merilo neodvisnosti, določeno v Priporočilu 2003/361, da bi ji bil priznan status MSP.
- 134 Zato je še treba preučiti, ali je lahko odbor za potrjevanje glede na okoliščine obravnavanega primera ugotovil neobstoje neodvisnosti tožeče stranke.

Merilo neodvisnosti

– Trditve strank

- 135 Tožeča stranka opozarja, da je bilo v točki 2.3 izpodbijane odločbe priznано, da formalno izpolnjuje merilo neodvisnosti, določeno v Priporočilu 2003/361, vendar naj bi bilo ugotovljeno, da se ne srečuje z ovirami, s katerimi se navadno srečujejo MSP, ter da je zato ni mogoče opredeliti kot MSP glede na cilj in namen tega priporočila.
- 136 Tožeča stranka zatrjuje, da je samostojno podjetje. Dodaja, da ni niti „partnersko podjetje“ niti „povezano podjetje“ v smislu člena 3 Priloge k Priporočilu 2003/361, saj naj nobeden od njenih članov ne bi imel najmanj 25 % njenega kapitala ali njenih glasovalnih pravic.
- 137 Zato naj bi izpolnjevala vse pogoje Priporočila 2003/361, ne da bi ji bilo mogoče očitati obid navedenega priporočila. Tožeča stranka navaja, da zavrnitev podelitve statusa MSP ne bi smela temeljiti na tem, da je med njenimi delničarji ena ali več družb, ki niso MSP, ker naj ta zahteva ne bi bila omenjena v Priporočilu 2003/361. Poleg tega naj bi bilo zavajajoče in pristransko namigovati, da bi obstoj kakršnega koli delničarja, ki bi imel eno samo delnico v družbi, tej omogočal, da bi imela dostop do finančnih instrumentov, če v tej družbi nima nadzornega položaja.
- 138 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

– Presoja Splošnega sodišča

- 139 V točki 2.3 izpodbijane odločbe je bilo ugotovljeno, da čeprav je tožeča stranka formalno izpolnjevala merilo neodvisnosti, določeno v Priporočilu 2003/361, je z gospodarskega vidika *de facto* del velike gospodarske skupine. Tožeča stranka naj bi zaradi organizacijske povezave s svojimi partnerji ali člani imela dostop do sredstev, kreditov in podpore, zato naj se ne bi srečevala z ovirami, s katerimi naj bi se po navadi srečevala MSP. V točki 1.2 izpodbijane odločbe je poleg tega navedeno, da je bila potrebna analiza posamičnega primera, da se ugotovi gospodarski položaj zadevnega podjetja ter da se zagotovi, da so le podjetja, ki izpolnjujejo cilj in namen Priporočila 2003/361, opredeljena kot MSP.
- 140 V obravnavanem primeru je treba spomniti, kot izhaja iz točk 106 in 107 zgoraj, da je odbor za potrjevanje svojo analizo lahko upravičeno oprl na cilj in namen Priporočila 2003/361, da bi ugotovil, da čeprav je tožeča stranka formalno izpolnjevala merilo neodvisnosti, določeno v navedenem priporočilu, je bilo treba še preučiti, ali se je srečevala z ovirami, s katerimi se navadno srečujejo MSP.
- 141 Poleg tega je treba ugotoviti, da so člani tožeče stranke zlasti velika podjetja in javni organi.
- 142 V zvezi s tem je treba najprej poudariti, da v skladu s členom 3 statuta tožeče stranke, navedenim v točki 2.1 izpodbijane odločbe, ta deluje zlasti za račun svojih družbenikov.
- 143 Dalje, v skladu s členom 5 statuta tožeče stranke je njen kapital neomejen. Vendar je treba poudariti, da kapital družbe izkazuje skupni znesek vložkov v korist tožeče stranke. Poleg tega pomeni jamstvo za partnerje tožeče stranke in morebitne posojilodajalce. Velik delniški kapital tako olajšuje razmerja tožeče stranke s tretjimi osebami.
- 144 Nazadnje, kot je navedeno v točki 124 zgoraj, iz člena 8.2 statuta tožeče stranke izhaja, da ji njeni člani v zameno za njene storitve plačujejo letno članarino, ki jo določi nadzorni svet. V nasprotju s trditvijo tožeče stranke na obravnavi namreč iz člena 8.3 njenega statuta izhaja, da nadzorni svet določi znesek navedenih letnih članarin glede na stroške tožeče stranke. Poleg tega lahko nadzorni svet v finančnem letu ali po njem zniža članarine, da jih uskladi z dejanskimi stroški tožeče stranke.
- 145 Iz točke 144 zgoraj izhaja, da se članarine, ki jih plačujejo člani tožeče stranke, določajo in prilagajajo glede na njene dejanske stroške. Stroške tožeče stranke tako krijejo njeni člani, ki niso MSP, česar tožeča stranka ne zanika. Iz te okoliščine je razvidno, da tudi če se – kot je trdila tožeča stranka na obravnavi – višina članarine 20 let ni spremenila, se lahko ta na podlagi svojega statuta zanese na vire, ki so povsem zadostni in obsežnejši od virov MSP ter so prilagojeni glede na njene stroške, pri čemer te vire zagotovijo njeni člani.
- 146 Iz navedenega izhaja, da odbor za potrjevanje v točki 2.3 izpodbijane odločbe ni napačno uporabil Priporočila 2003/361, ker je menil, da se tožeča stranka ni srečevala z ovirami, s katerimi se po navadi srečujejo MSP, tako da tožeče stranke ni bilo mogoče opredeliti kot MSP v smislu navedenega priporočila, čeprav je podjetje.

Merila glede števila zaposlenih in finančnih pragov, določena v členu 2 Priloge k Priporočilu 2003/361

- 147 Tožeča stranka navaja, pri čemer Komisija v zvezi s tem ni navedla posebnih argumentov, da izpolnjuje merila glede števila zaposlenih in finančnih pragov, določena v členu 2 Priloge k Priporočilu 2003/361, in sicer da zaposluje manj kot 250 oseb, da njen letni promet ne presega 50 milijonov EUR in da njena letna bilančna vsota ne presega 43 milijonov EUR.
- 148 V zvezi s tem je treba spomniti, kot je navedeno v točki 140 zgoraj, da je mogoče, da podjetja, ki formalno izpolnjujejo merilo neodvisnosti, vendar njihova gospodarska moč presega gospodarsko moč MSP, niso opredeljena kot MSP.

- 149 Kot je bilo navedeno v točki 102 zgoraj, je cilj merila neodvisnosti zagotoviti, da ukrepi, namenjeni MSP, resnično koristijo podjetjem, za katera je velikost ovira, in ne tistim, ki so del velike skupine in imajo torej dostop do sredstev in podpore, ki je njihovi konkurenti podobne velikosti nimajo.
- 150 Zato tožeča stranka po analogiji svojega statusa MSP ne more izpeljati iz dejstva, da formalno izpolnjuje merila iz člena 2 Priloge k Priporočilu 2003/361, če se v resnici ne srečuje z ovirami, s katerimi se po navadi srečujejo MSP. Kot pa je bilo ugotovljeno v točki 146 zgoraj, se tožeča stranka ni srečevala s temi ovirami.
- 151 Če se torej podjetje v resnici ne srečuje z ovirami, značilnimi za MSP, ji odbor za potrjevanje upravičeno ne prizna tega statusa (glej v tem smislu sodbo z dne 29. aprila 2004, Italija/Komisija, C-91/01, EU:C:2004:244, točka 54).
- 152 Ker se torej šteje, da tožeča stranka ne izpolnjuje merila neodvisnosti, ne more trditi, da izpolnjuje merila glede števila zaposlenih ali finančnih pragov, določena v členu 2 Priloge k Priporočilu 2003/361. Tako v skladu s členom 6 Priloge k Priporočilu 2003/361 navedenih meril glede števila zaposlenih in finančnih pragov ni mogoče določiti zgolj na podlagi podatkov tožeče stranke, saj ta ni neodvisno podjetje in so njeni člani podjetja, ki niso MSP.
- 153 Glede na vse navedeno je treba šesti tožbeni razlog zavrni.

Sedmi tožbeni razlog: kršitev načela najugodnejše obravnave, določenega s Sklepom 2012/838 ter z okvirnim programom za raziskave in inovacije „Obzorje 2020“

Trditve strank

- 154 Tožeča stranka navaja, da ker je bilo v točki 2.2 izpodbijane odločbe priznано, po eni strani, da opravlja vsaj nekatere gospodarske dejavnosti in da zagotavlja nekatere storitve tretjim osebam za plačilo, in, po drugi strani, da formalno izpolnjuje pogoj neodvisnosti, določen v Priporočilu 2003/361, bi jo bilo treba opredeliti kot MSP, kar zadeva 7. OP in program „Obzorje 2020“.
- 155 Tožeča stranka namreč meni, da v zvezi s 7. OP v skladu s točko 1.1.3, peta alineja, Priloge k Sklepu 2012/838, velja, da če pravni subjekt spada v več kategorij pravnih subjektov, morajo službe za potrjevanje izbrati kategorijo, ki je za ta subjekt najugodnejša. Tožeča stranka meni, da enaka ugotovitev velja v okviru programa „Obzorje 2020“, na podlagi strani 5 priročnika Komisije z dne 11. aprila 2014 o postopku registracije, potrjevanja in preverjanja finančne vzdržnosti upravičencev.
- 156 Ker je bilo torej v izpodbijani odločbi priznано, da je bilo mogoče tožečo stranko vsaj deloma opredeliti kot MSP, naj bi ji bilo treba v celoti podeliti ta status.
- 157 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

Presoja Splošnega sodišča

- 158 V okviru tega tožbenega razloga zadostuje ugotovitev, da nikjer v izpodbijani odločbi ni bilo priznано, da je mogoče tožečo stranko, niti deloma, opredeliti kot MSP v smislu Priporočila 2003/361. Zato, kar zadeva 7. OP, točke 1.1.3, peta alineja, Priloge k Sklepu 2012/838, na katero se je sklicevala tožeča stranka, ni mogoče uporabiti v obravnavanem primeru. Enaka ugotovitev velja v okviru programa „Obzorje 2020“, kar zadeva stran 5 priročnika Komisije, navedenega v točki 155 zgoraj.
- 159 Iz tega sledi, da je treba sedmi tožbeni razlog zavrni kot brezpredmeten.

Osmi tožbeni razlog: protislovna in nezadostna obrazložitev izpodbijane odločbe

Trditve strank

- 160 Tožeča stranka trdi, da je obrazložitev izpodbijane odločbe nezadostna in protislovna.
- 161 Prvič, po njenih navedbah odbor za potrjevanje ne more izpodbijati njenega statusa podjetja, nato pa ugotoviti, po eni strani, da formalno izpolnjuje merilo neodvisnosti iz Priporočila 2003/361, kar pomeni, da je podjetje, in po drugi strani, da ima konkurenta.
- 162 Drugič, v izpodbijani odločbi naj ne bi bilo pojasnjeno, kateri so bili novi materialni dokazi, ki naj bi ovrgli ugotovitev, sprejeto v prvi negativni odločbi, v kateri naj bi bilo navedeno, da je tožeča stranka podjetje v smislu člena 1 Priloge k Priporočilu 2003/361.
- 163 Tretjič, tožeča stranka navaja, da se izpodbijana odločba ni mogla opirati na dodatna merila iz točke 1.1.3.1(6)(c) Priloge k Sklepu 2012/838, da bi se zavrnila njena opredelitev kot podjetja na podlagi Priporočila 2003/361.
- 164 Zato naj bi se z izpodbijano odločbo kršila člen 296, drugi odstavek, PDEU in člen 6 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950, pa tudi člena 47 in 48 Listine o temeljnih pravicah ter pravica do poštenega sojenja, ki je splošno pravno načelo v skladu s členom 6 PEU.
- 165 Komisija izpodbija trditve tožeče stranke.

Presoja Splošnega sodišča

- 166 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora biti obrazložitev akta prilagojena naravi zadevnega akta ter mora jasno in nedvoumno izraziti razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zainteresirane osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko sodišče Unije opravi nadzor. Obveznost obrazložitve je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino akta, vrsto podanih razlogov in interes za pojasnitev, ki ga lahko imajo naslovniki ali druge osebe, na katere se akt neposredno in posamično nanaša. Ne zahteva se, da morajo biti v obrazložitvi navedene vse upoštevne dejanske in pravne okoliščine, ker je treba vprašanje, ali obrazložitev posameznega akta izpolnjuje zahteve, presoditi ne samo glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na njegovo sobesedilo in celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (sodbe z dne 2. aprila 1998, Komisija/Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 63; z dne 26. oktobra 2011, Dufour/ECB, T-436/09, EU:T:2011:634, točka 47, in z dne 26. aprila 2018, European Dynamics Luxembourg in Evropaiki Dynamiki/Komisija, T-752/15, neobjavljena, EU:T:2018:233, točki 22 in 23).
- 167 Poleg tega mora biti obrazložitev logična in zlasti ne sme vsebovati notranjih protislovij, ki bi ovirala razumevanje razlogov, na katerih ta akt temelji (glej v tem smislu sodbo z dne 10. julija 2008, Bertelsmann in Sony Corporation of America/Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, točka 169, in z dne 29. septembra 2011, Elf Aquitaine/Komisija, C-521/09 P, EU:C:2011:620, točka 151).
- 168 Poleg tega je treba spomniti, da zgolj obstoj protislovja v odločbi ne zadostuje, da se šteje, da ta ni dovolj obrazložena, pod pogojem, po eni strani, da celotna odločba tožeči stranki omogoča, da ugotovi in se sklicuje na to neskladnost, in, po drugi strani, da je odločba dovolj jasna in natančna, da lahko razume natančno odločbe (glej v tem smislu sodbi z dne 11. decembra 2003, Adriatica di Navigazione/Komisija, T-61/99, EU:T:2003:335, točka 49, in z dne 16. decembra 2015, Air Canada/Komisija, T-9/11, neobjavljena, EU:T:2015:994, točka 76).

- 169 Zato je treba osmi tožbeni razlog, naveden v okviru te tožbe, preučiti z vidika teh načel.
- 170 Glede prvega očitka tega tožbenega razloga, povzetega v točki 161 zgoraj, drži, da je bilo v izpodbijani odločbi ugotovljeno, da tožeče stranke ni mogoče opredeliti kot podjetje, medtem ko je, po eni strani, bilo analizirano merilo neodvisnosti v smislu Priporočila 2003/361, kar naj bi pomenilo predpostavlanje, da ji je status podjetja priznan, in, po drugi strani, da je v navedeni odločbi izrecno priznan obstoj konkurentov tožeče stranke.
- 171 V zvezi s tem je treba poudariti, da je v točki 1.2 izpodbijane odločbe jasno navedeno, da bi bilo treba v primeru, da bi bila tožeča stranka opredeljena kot podjetje, še preveriti, ali se ta subjekt srečuje z ovirami, s katerimi se po navadi srečujejo MSP. Vendar je odbor za potrjevanje v izpodbijani odločbi takoj ugotovil, da tožeče stranke ni mogoče opredeliti kot podjetje, zato naj mu ne bi bilo več treba preučiti merila neodvisnosti. Odbor za potrjevanje je tako to analizo opravil le zaradi celovitosti.
- 172 Iz izpodbijane odločbe je zato jasno in nedvoumno razvidna povezava med obema razlogoma, ki ju je preučil odbor za potrjevanje, pri čemer v zvezi s tem v njegovem razlogovanju ni mogoče zaslediti protislovja.
- 173 Poleg tega je v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 168 zgoraj, izpodbijana odločba dovolj jasna in natančna, saj je tožeči stranki omogočila, da ugotovi in se sklicuje na zatrjevano neskladnost ter da razume natančno vsebino izpodbijane odločbe, kar je razvidno iz natančnosti njenih argumentov, ki jih je navedla v tej tožbi v zvezi z dvema razlogoma iz navedene odločbe.
- 174 Zato je treba prvi očitek, naveden v okviru tega tožbenega razloga, zavrni.
- 175 Glede drugega očitka tega tožbenega razloga, predstavljenega v točki 162 zgoraj, je dovolj ugotoviti, da je odbor za potrjevanje prvo negativno odločbo odpravil. Odprava te odločbe je imela pravne učinke, enakovredne pravnim učinkom sodbe, s katero se razglasi ničnost (sklep z dne 30. aprila 2015, Ertico – Its Europe/Komisija, T-499/14, neobjavljen, EU:T:2015:285, točka 10).
- 176 Razglasitev ničnosti s strani sodišča Unije pa ima nujno retroaktivni učinek, saj je nezakonitost ugotovljena od datuma, ko je začel veljati akt, razglašen za ničn (glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2008, CELF in Ministre de la Culture et de la Communication, C-199/06, EU:C:2008:79, točka 61).
- 177 Iz navedenega sledi, da se tožeča stranka v utemeljitev tega tožbenega razloga ne more sklicevati na prvo negativno odločbo, katere učinki so bili retroaktivno izničeni po njeni odpravi.
- 178 Zato je treba drugi očitek tega tožbenega razloga zavrni.
- 179 Tretji očitek tega tožbenega razloga, predstavljen v točki 163 zgoraj, je treba ob upoštevanju preudarkov, navedenih v točki 95 zgoraj v okviru četrtega tožbenega razloga, zavrni, saj se odbor za potrjevanje v izpodbijani odločbi ni oprl na dodatna merila, ki niso bila predvidena s Priporočilom 2003/361.
- 180 Glede na navedene preudarke je treba osmi tožbeni razlog v celoti zavrni.
- 181 Zato je treba kot neutemeljene zavrni vse tožbene razloge, ki jih je navedla tožeča stranka, in torej tudi tožbo v celoti zavrni kot neutemeljeno.

Stroški

- 182 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Vendar lahko Splošno sodišče v skladu s členom 135(1) Poslovnika izjemoma, če to zahteva pravičnost, odloči, da neuspela stranka poleg svojih stroškov nosi le del stroškov druge stranke. Poleg tega lahko Splošno sodišče v skladu s členom 135(2) Poslovnika stranki, tudi tisti, ki je uspela, naloži plačilo dela ali vseh stroškov, če je to upravičeno zaradi njenega ravnanja, tudi pred vložitvijo tožbe. Med drugim lahko Splošno sodišče instituciji, katere odločba ni bila razglašena za nično, naloži plačilo stroškov, če so lahko pomanjkljivosti te odločbe tožečo stranko napeljale k vložitvi tožbe (sodba z dne 22. aprila 2016, Italija in Eurallumina/Komisija, T-60/06 RENV II in T-62/06 RENV II, EU:T:2016:233, točka 245 in navedena sodna praksa).
- 183 Tožeča stranka s svojimi predlogi ni uspela. Vendar, kot izhaja iz točke 29 zgoraj, sovplivanje med postopkoma s pravnimi sredstvi, ki ju urejajo, na eni strani, točki 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838, ter, na drugi strani člen 22 Uredbe št. 58/2003, naj ne bi jasno izhajalo iz določb Sklepa 2012/838, kar je potrdila Komisija na obravnavi.
- 184 Poleg tega opis postopka, ki se uporablja pred odborom za potrjevanje, naveden v točkah 1.2.6 in 1.2.7 Priloge k Sklepu 2012/838, vsebuje precejšnje vrzeli, zlasti, kot je navedeno v točki 30 zgoraj, nenavedbo procesnih rokov, kar je dodatno otežilo ustrezno razumevanje pravil, ki se uporabljajo.
- 185 Zato so te okoliščine lahko prispevale k zapletenosti obravnavane zadeve in so lahko povečale stroške tožeče stranke. Splošno sodišče v teh okoliščinah meni, da je pošteno in pravično odločiti, da tožeča stranka nosi le polovico svojih stroškov. Komisija pa nosi svoje stroške in polovico stroškov, ki jih je priglasila tožeča stranka.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. European Road Transport Telematics Implementation Coordination Organisation – Intelligent Transport Systems & Services Europe (Ertico – ITS Europe) nosi polovico svojih stroškov.**
- 3. Evropska komisija poleg svojih stroškov nosi polovico stroškov, ki jih je priglasila Ertico – ITS Europe.**

Kanninen

Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín

Reine

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 22. maja 2019.

Podpisi